

Heerlen

Raadsvoorstel

Heerlen,
19 mei 2026

Vergadering
gemeenteraad
Heerlen

Onderwerp
Zomernota 2026

Datum
raadsvergadering
24 juni 2026
Documentnummer
803539
Agendapunt

Inleiding/aanleiding

De zomernota die nu voor ligt is een tussenrapportage van de begroting 2026. Wij rapporteren over de belangrijkste afwijkingen in output, resultaat en financiën ten opzichte van de primitieve begroting 2026. Daarnaast leggen wij de budgettaire afwijkingen aan u voor ter besluitvorming.

In de huidige planning en control cyclus is afgesproken dat twee keer per jaar, via de zomernota en de novembernota, gerapporteerd wordt over de inhoudelijke en financiële afwijkingen ten opzichte van de primitieve begroting. Deze zomernota, de eerste rapportage, gaat alleen in op de beleidsmatige en financiële afwijkingen ten opzichte van de primitieve begroting 2026. Deze rapportage behelst de periode 1 januari tot 1 mei 2026. Daar waar mogelijk hebben wij op actuele ontwikkelingen reeds geanticipeerd en verwerkt in deze nota. Hierover wordt u steeds separaat geïnformeerd via raadsinformatiebrieven.

Centraal in deze zomernota staat de prognose voor het jaarrekeningresultaat 2026. Deze prognose is gemaakt op basis van cijfers van januari tot en met april 2026 en is tot nu toe € 2,3 miljoen negatief. Hierbij tekenen wij nogmaals aan dat het een geprognostiseerd nadeel is, het betreft een momentopname, een foto.

De meicirculaire is niet verwerkt in deze zomernota. Vanzelfsprekend zullen wij u als raad van de consequenties van de meicirculaire op de hoogte brengen middels een raadsinformatiebrief.

Hoewel we als gemeente Heerlen de financiële positie de afgelopen jaren hebben verbeterd, moeten we waakzaam blijven voor de ontwikkelingen van buitenaf. Hoewel de afgelopen maanden de inflatie stabiliseerde, zijn er grote onzekerheden rondom de olieprijs voor de komende periode, met gevolgen voor de prijzen van de producten en diensten die we als gemeente inkopen. De exacte effecten zullen we nauw monitoren. Vooralsnog houden we daar nu geen rekening mee. Er zijn wel voldoende ontwikkelingen die wij niet direct in deze prognose meenemen maar die wel degelijk van grote directe invloed kunnen zijn op de forecast van het jaar 2026. Naast de benoemde onzekerheden rondom olieprijs valt ook te denken aan de financieringssysteem gemeente (circulaires) en de ontwikkelingen in oost Europa en Midden-Oosten.

Het resultaat uit jaarrekening 2025, de prognose bij deze zomernota en de geïnventariseerde risico's geven geen reden tot het direct ingrijpen met

beheersmaatregelen op de gemeentelijke financiën, maar vergen wel alertheid (zie ook de vorige alinea).

De programma's waar de meeste afwijkingen te melden zijn in deze zomernota betreffen programma's 0. Bestuur en Ondersteuning en programma 6. Sociaal Domein.

In programma 0. Bestuur en Ondersteuning bestaan de afwijkingen uit de bijgestelde bijdrage Solido-IT (€ 0,59 miljoen) als gevolg van bijstelling begroting; de stijging komt door externe ontwikkelingen zoals licentiekosten, Cloud-gebruik, informatiebeveiliging en personeelskosten. Daarnaast zijn de kosten voor Woo onderzoeken fors toegenomen (€ 0,4 miljoen) als gevolg van omvangrijke en complexe Woo-verzoeken. Als laatste grote afwijking kan worden genoemd de tegenvallende dividenden van BNG (€ 0,467 miljoen) dividenduitkering in 2026 is beduidend lager dan de begrote dividenden, gebaseerd op 2025.

In programma 6. Sociaal Domein is de grootste risico te melden als gevolg van participatiewet de verwachting is dat de reguliere instroom en uitstroom binnen dit jaar in balans blijven, waardoor het totaal aantal uitkeringsdossiers stabiel blijft (maar er dus een waarschijnlijk nadelig financieel effect is omdat we zijn uitgegaan van een voordeel), Hulp bij Huishouden (€ 1,2 miljoen) ook dit jaar verwachten we vanwege de aanzuigende werking (abonnementstarief) en de vergrijzing een toename van het aantal inwoners dat gebruik maakt van hulp bij het huishouden. Jeugdzorg blijft ook voorsnog een risico.

Kader

- Financiële verordening, planning en control cyclus
- MBP 2023 – 2026
- Nota reserves en voorzieningen

Kernthema

Alle kernthema's

Bevoegdheid

Op basis van artikel 7 van de financiële verordening biedt het college deze rapportage aan de raad aan. Ten aanzien van de financiële afwijkingen over de programma's heen is het budgetrecht voorbehouden aan de raad. Dit op basis van artikel 189 van de gemeentewet.

Voorstel

1. De zomernota 2026 vast te stellen met de volgende wijzigingen ten opzichte van de primitieve begroting 2026:
 - a. De budgettair neutrale financiële mutaties (begrotingswijzigingen) over de programma's als volgt bij te stellen:

0.	Bestuur en Ondersteuning	€	3.809.000
1.	Veiligheid	€	329.000
2.	Verkeer en Vervoer	€	181.000
3.	Economie	€	931.000
4.	Onderwijs	-/- €	204.000
5.	Sport, cultuur en recreatie	-/- €	404.000
6.	Sociaal Domein	-/- €	1.621.000
7.	Volksgezondheid	-/- €	3.288.000
8.	VHROSV	€	268.000

Bestemming	€	0
b. De reserve 'Nog uit te voeren werkzaamheden', zoals gevormd bij de jaarrekening 2025, volledig te laten vrijvallen ten gunste van begrotingsjaar 2026 en deze middelen toe te voegen aan de programma's waaruit de reserve oorspronkelijk is gevormd.		

Argumenten

1.1 Hiermee voldoen we aan de financiële verordening.

Conform de regels uit de financiële verordening wordt er twee keer per jaar gerapporteerd over de uitvoering van de begroting. In de zomernota kijken we naar de stand van zaken tot 1 mei.

1a.1 De begrotingsrechtmatigheid wordt hiermee geborgd.

Conform de regels uit de financiële verordening is de raad bevoegd om mutaties over de taakvelden goed te keuren. Het beschikbaar stellen van financiële middelen is het sluitstuk van een politiek proces waar inrichting wordt gegeven aan het gemeentelijk beleid door middel van het bepalen van de gewenste beleidseffecten, de beleidsdoelen en de activiteiten om die effecten en doelen te bereiken. De indeling van de programmabegroting vormt derhalve het aanknopingspunt voor de autorisatie door de gemeenteraad. Om aansluiting te behouden met de komende meerjarenramingen zijn ook de saldi van de mutaties zonder financiële consequentie essentieel om te verwerken. Uit pragmatische overwegingen hebben beleidsverschuivingen plaatsgevonden (van programma X naar programma Y). De mutaties hebben geen effect op het saldo van de begroting (budgettair neutraal).

1b.1 De vrijval reserves resulteert erin dat de uitvoering in 2026 kan plaatsvinden op de gestelde speerpunten.

Bij de jaarrekening 2025 is de bestemmingsreserve 'nog uit te voeren werkzaamheden' gevormd om financiële dekking te creëren voor de uitgesproken speerpunten in 2026. Door deze te laten vrij vallen ten gunste van de programma's waaruit de reserves zijn gevormd, kan de uitvoering in 2026 plaatsvinden.

Tegenargumenten en risico's

Bij het vaststellen van de zomernota zijn de risico's en tegenargumenten niet van toepassingen, de inhoudelijk risico's die de activiteiten betreft zijn beschreven in het boekwerk.

Kosten en dekking

De financiële informatie rondom beslispunt 1 is te vinden in de bijlage 'Zomernota 2026'.

Communicatie

Openbaar maken Zomernota 2026 (iBabs).

Evaluatie

Het volgende evaluatiemoment inzake de begroting 2026 is de novembernota 2026.

Planning, procedure en uitvoering

Behandeling in de commissie Economie, Bestuur en Financiën van 2 juni 2026;

Behandeling in de raadsvergadering van 24 juni 2026.

Bijlagen
Zomernota 2026

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,

de burgemeester,

de secretaris a.i.,

drs. R. Wever

drs. R. van Wuijtswinkel

Raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 19 mei 2026

documentnummer 803539;

gezien het advies van de raadscommissie;

besluit:

1. De zomernota 2026 vast te stellen met de volgende wijzigingen ten opzichte van de primitieve begroting 2026:

a. De budgettair neutrale financiële mutaties (begrotingswijzigingen) over de programma's als volgt bij te stellen:

0.	Bestuur en Ondersteuning	€	3.809.000
1.	Veiligheid	€	329.000
2.	Verkeer en Vervoer	€	181.000
3.	Economie	€	931.000
4.	Onderwijs	-/- €	204.000
5.	Sport, cultuur en recreatie	-/- €	404.000
6.	Sociaal Domein	-/- €	1.621.000
7.	Volksgezondheid	-/- €	3.288.000
8.	VHROSV	€	268.000
	Bestemming	€	0

b. De reserve 'Nog uit te voeren werkzaamheden', zoals gevormd bij de jaarrekening 2025, volledig te laten vrijvallen ten gunste van begrotingsjaar 2026 en deze middelen toe te voegen aan de programma's waaruit de reserve oorspronkelijk is gevormd.

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van

de griffier,

de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer

drs. R. Wever